

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Kölyök:		Vidékes:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hétre	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fe

A hétről.

Debreczen május 5.

Május...

A napsugár perzselőbb, a levegő tédőbb a föld vidámabb, mint máskor. Eljött a virágok hónapja, a szelid május.

Eljött de békét nem hozott. A szívek a lelkek békéjét ami becsebb mint a nemzetek békéje.

Valami különös láz mutatkozik a magyar közéletben. Mint a boszorkány konyhában sietegő katlan úgy forr a szenvedély — nincs nap ami valami különös felizgató eseménynek ne volna tanuja.

Azt mondják, a régi rendszer birkózik az ujjal. És talán igazuk is van Franciaország nem régiben élt át hasonló eseményeket. A Panama-botránnyal kezdődött s egy két évig a francia társadalmi élet nem volt más mint az izzó forrongó szenvedélyek boszorkány katalana.

Nagynak hitt emberekről bebizonyították, hogy törpék.

Okosokról, hogy tudományuk üres nagy képtisködés.

Becsületes emberekre rásütötték, hogy gazemberekl

Önzetlenekre, hogy önzők.

És így tovább.

A bálványok porba omlottak — lehult a hályog a szemekről s a régi, — de bünökkel telt vezéralakjaitól elfordult a francia nemzet.

Valaki — egy mélyen gondolkozó államférfi — azt mondta erre, hogy ez a megtisztulás folyamata. Új időnek kell jönie.

Azok az események, amik nálunk történnek, nagyon hasonlítanak a francziországi dolgokhoz. Így hát nálunk is a közélet megtisztulása volna közeledőbe.

A magyar ifjuság, melyet szerettünk léhának üres lelkűnek nevezni: egyszerre komoly és öntudatos harcosává szegődik az erkölcsnek, az idealizmusnak.

Az egyetemen felfedeznek egy oly tanárt, aki évek óta hirdeti a materializmust sietnek őt megbélyegezni, sietnek őt leszállítani arról a polcra, amelyre az aluszékony társadalom s a dolgok mélyére nem hatoló emberi elme felemelte.

Mit jelent ez? mit jelenthet a politikai és társadalmi életben mutatkozó száz és száz a régi dolgoktól eltérő esemény?

Aggodalmasan, de reményvel eltelve mondjuk rá: a megtisztulást a megnyugvást.

... Lám. közvetlen szomszédságunkban Ausztriában ilyenképen mutatkozik idő jele.

A felkavart szenvedély harcai közt eláll az ország jövődöbéli ura; egy ifju, de tetterős fejedelmi vér azt mondja.

Én az erkölcs, a tisztesség utjain akarok vezér lenni.

Talán ez is jelent valamit.

A tavaszi szótárból.

A napsugarainak jótékony melegére megmozdul a földben működő rejtélyes erő. A virág illatával, az állat- és madárvilág hangjaival s énekével adózik a mindenség urának.

A hajnal még alig kezdi kibontani szárnyait, már ott ül ablakunk alatt egy faágon villáját tisztogatva, a mindenki által kedvelt tavasz eljöttét hirdető kedves fecske. Kémlelve néz szét maga körül, fel s alá s midőn meggyőződik, hogy veszély sehonnan nem fenyegeti, a megfogyatkozott kazalok láttára mintha valami emlék támadna föl benne a multból, elkezd korholni a házi gazdát:

»Még mikor tavaly itt voltam, nagy kazalokat láttam; de most, hogy visszajöttem, látom, hogy a télen azokat mind elfecséreltetek...!»

A gazdasszonyokat pedig ekkép:

»Az asszonyok összeállanak itt is ott is licsegni-locsogni, mondom nekik: otthon a tűz elaluszik!«

Elmondja ezt többször egymásután gyorsan pörgő nyelvvel. Elrepül a szomszédba is, az ismerős helyekre ugyanazon énekkel, — ugyanazon korholással...

De im alig hangzott el az egyik ének, hallatszik a másik, azé a sárga ruhás rigóé. Nagyon siet egyik fáról a másikra, mintha valakit keresne.

Repülés közben is füttyölgetve:

»Czipó dió de jó!
Hun lakik a biró?
Amodébb, amodébb,
Ferahéz, kocsikerék.
Kik a lukad veron!«

Majd a vetés közül fölszáll a dalos pacsipta is, ő sem akar elmaradni dalával. De mintha nehéz volna neki megvárni a földtől lassan-lassan lebeg fölfelé mind magasbra s megzendül nyelvén a dal:

»Fölmegyek az égbe,
szántani, szántani, szántani...«

s mikor megelégette a szántást, gyorsan száll lefelé az ösztökéért, mondván:

»Elvesztettem az üsztökém
üsztökém, üsztökém...«

Kieresztik aztán a gazdasszonyok a házi szárnyasokat is. A kakas kukorikol egyet-egyét s oda szól egyik-másik jérczéhez, kérdezve:

»Ugye- Kata jóóó-vát.«

A ludak és kacsák a közeli tóra sietnek,

hol éktelen lámát csapnak a szabadság örömére. A lud elkezd hívni gunárát:

»Gál Elek! Gál Elek!

A kacska pedig leöblítvén midég szomjas torkát, eszébe jut falánksága s torokszakadtából kiabálja:

»Hét hét óta nem ettem, tem, tem, tem...
Hány zsák árpád van még gazda?
Csak hat, csak hat...«

mondja rá a párja.

Majd az eresz alatt a galambház lépcsőjén teszi a szépet a himgalamb. Utoljára a szemrehányás hangján veti szemére párjának a hűtlenségét, turbékolva neki ekép:

Tudom, tudom.«

A veréb is odaszól az ágon magát illetgető társának:

»Csirip csupp, csirip csupp.«

Ha egy kicsit hüvös az időjárás, a pispoke «szürt emleget; a birka oda se néz a hidegnek, annak mindég melege van, bégetve:

«Megégek, megégek!
Meleg a bunda nagyon...»

A fölzaklatott bibicek a réten így beszélnek:

«Bibic! hun anyád?
Hid alatt kutatás...»

A pitypalaty pedig igy csufolja ki a tótot magyart egyaránt:

Bucskoros, bucskoros.»

S ha eljön az est! akkor kezdődik ám el az igazi concert. — Rákezdí az «Érsek ur bandája.

»Berekék!

Mit varsz? Mit varsz?

— Papucsot, papucsot.

Kiknek? Kiknek?

— Urraknak, urraknak.

Mit annak? mit annak?

— Garaszt, garast...

Urrak a papok!«

S folyik egész éjen át a discursus. Más nap ismét ujra kezdődik minden. Örömmel hirdeti ember és állatvilág:

»Tavasz van!«

Czike János.

Orvos és betegápolónő.

— máj. 5

Washington város legelőkelőbb családai most nagyban készülődnek miss Flagler Erzsébet és dr. George Mc Keen esküvőjére, melynek romantikus előzményei vannak.

Miss Flagler, Flagler tábornok leánya, viruló szép fiatal hölgy s a washingtoni előkelő körök ünnepelt tagja volt. Édesapja a város végén lakott, gyönyörű nyaralójában, melyet pompás kert környezett. A kertből vásott néger fickók rendszerint ellopták a gyümölcsöt s a szép miss egyszer elhatározta, hogy meglesi a tolvajt.

Meg is pillantott a kert közepén levő terebélyes almafán egy kis néger fiút, a ki villámgyorsan kuszott az ágakon. Miss Flagler felkapta öcsese apró vadászfegyverét s sietősen a fiúcskára célzott. A puska véletlenül eldőrdült s a szerencsétlen fiúcska holtan rogyott a földre.

A törvényszék ekkor felmentette Flagler kisasszonyt, de a néger lakosság annyira felháborodott az ítéleten, hogy a bírák kénytelenek voltak pro forma három napi fogházra ítélni a vádlottat.

A washingtoni előkelő körök ekkor fényes ünnepélyt akartak rendezni kedvenczük tiszteletére, de miss Flagler e naptól kezdve buskomor lett s ujskócziai magányába vonult, a hol betegápolásnak, szegény emberek istápolásának szentelte életét, kis kunyhóban lakott és így vezekelt bűnéért. Itt ismerkedett meg vőlegényével, a ki szintén a szegény nép bajának enyhítését tűzte céljául és ingyen gyógyította a beteg halászokat.

Az ifju pár csakhamar megszerette egymást s nemsokára meg is lesz a lakodalom, még pedig Washingtonban, a hol már várva-várják a vőlegényt és önkéntes számkivetése után visszatérő menyasszonyát.

Ügyes-bajos emberek.

(Jelenetek a rendőrségtől.)

Három-négy iparos kopogtat be a rendőrbírószághoz, mindannyinak negyven korona bírság lebeg a feje fölött, mert nem jelentették be a tanonczaikat az iskolába.

Egyik is, másik is védekezik, a legtöbb nek ki is sül az igazsága. De akadt köztük, a kit mulasztás terhel. Ezek azután nagyon kapálóznak a bírság ellen.

— Hiszen kérem, ma már többet van a tanoncz iskolában, mint műhelyben. Nem akarok én fiskálist csinálni belőle, hát minek szedje azt a sok tudomány? A csizmát auélkül is haza lehet vinni.

Persze, az ilyen beszédnek nem igen van fogantaja és 40 koronákkal kell helyre billenteni a polgártárs gondolkozását.

Aztán nagy, peccétes borítékot hoz a szolgálta. Nini, a minisztertől jön. Nagy haladás ez. Valamikor, nem is régen, nem állt szóba a miniszterium egyenest a rendőrséggel. Ha mondanivalója akadt, csak a tanács utján diskurált lefelé. De ma már ott is hódít az egyszerűsítés.

És ha meg akarják tudni, hogy Libertyán illés itt lopja e még a napot? akkor egyenest a rendőrség felel rája, hogy nem a, mert már a börtönben van.

Nagy respektussal kopogtatnak az ajtón. Szapora beszédű anyóka lép a kapitány elé. Aztán, mintha egész éjszaka a mondókáján törte volna a fejét, egy lélekzetre panaszolja:

Tekintetes bíróság! nagy a bajom. Van egy lányom, meg egy lakóm. A bolond beldgabajodott a lakóba, a ki elforgatta a fejét. Azóta be is költözött hozzá minden szoknyájával ruhájával. Hát most mit csináljak? Azóta az az ember, a mi keresete van, — mert, hogy cselédnek ment a lányom — mind meg iszi-eszi.

Hát mán ugy gondolom, hogy tekintetes kapitány ur visszavezérelhetné.

Az ügyes-bajos anyát más fórumra utasítják,

— Alázattal jelentem a tekintetes kapitány urnak, ez itt Drotár Mari, amaz meg Tóth János. Azért állítom elő, mert Halápról szökött és ezzel az emberrel együtt be Debreczenbe, jelenti a rendőr.

— Hiszen magának felesége van! Hogy adta a fejét szöktetésre?

— Csak vót, instálom, mert az asszony két év uta mással szórakozik.

— Aztán, hogy gondolták ezt a bejövetelet?

— Hát a Mari elment vóna szolgálónak. Aztán majd csak megfértünk vón egymás mellett.

De nem fognak megférni, mert közibük áll a rend!

— Drotár Mari csavargásért 24 órát kap aztán tolonczuton megy haza, kend elmehet, de ne ódalogjon többet a Mari felé.

Leleplezés Solymossy Eszterről.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 5.

Abban a ritka érdekességű bűnpörben, a melyet Onody Géza volt országgyűlési képviselő indított Dürisch Katalin nevelőnő ellen, a törvényszék tudvalevőleg Dürisch Katalint bűnösnek találta a családi állás ellen elkövetett büntetben és ezért elítélte huszonhat hónapi fogházra, továbbá kimondta, hogy a gyermek nem a vádlotté és köteles azt a panaszosnak visszaadni. Dürisch Katalin az ítéletben nem nyugodott meg és most érdekes levelet irt a gyűjtőfogházból védőjéhez, Eötvös Károly országgyűlési képviselőhöz. A levél tartalma a következő:

Igen tisztelt védő ur! Olyan vagyok, mint egy örül. Se éjjelem, se nappalom. Amióta a gyermekemet, úgy lehet, örökre elvették tőlem; érzem, mily súlyos büntetés a rabság. Ő, ha nem lennék fogoly, erőszakkal is visszavenném az én drága egyetlen gyermekemet, mert az senki másé, mint az enyém és százszor is csak az enyém! Nagyon szépen megkérem a védő urat, adjon tanácsot, hogy mit tegyek. Én újabb vallomást óhajtok tenni, amelyben beismerném, hogy azt a másik gyermeket, akiért cserébe az enyémet adták, én megfojtottam, inkább ítéljenek el gyermek gyilkosság miatt, de ha kiszabadulok, adják vissza gyermekemet. Volna még egy másik titkom is. Az az Onody Géza, akinek szerencsétlenségemet, romlasomat köszönhetem, még egy szenzációs bűnpörnek a hőse lesz. Én beigazolom, hogy 1883-ban Solymossy Esztert Onody Géza tüntette el Tisza Eszlárról ismé-

telten kérem, adjon tanácsot. An ön szolgálója Dürisch Katalin.

Eötvös Károly erre a levélre még nem adott ugyan választ, de könnyen lehet — írja egy reggeli lap — hogy ennek a titokzatos, szövevényes bűnpörnek még meglepő fordulatokban gazdag folytatása lesz.

Megjegyezzük, hogy a kuriának a tiszteszlári pörben hozott ítélete szerint különben nincs kizárva az a lehetőség, hogy Solymossy Eszter él.

Az örök ifjuság titka.

május 5.

Egy londoni lap azzal a szenzációval lepi meg olvasóit, hogy az örök ifjuság titka immár föl van fedezve. — Csak egy bizonyos összeget kell lefizetni s cserébe érte az illető mindörökre változatlanul virágzó üde, ifju arczzint nyer.

A talalmány hazája — természetesen — Amerika s az érdem kizárólag Mr. Sutherland Macdonaldé, a híres tetováló művésze. Macdonald már évek óta azzal foglalkozott, hogy a nála jelentkező előkelő hölgyek és urak bőrét tetoválta. Az ő csodaügyes keze s a villamos tű nyomán, a legbámulatraméltóbb rajzok díszítették a pácziens bőrét. Csakis előkelő megrendelői voltak, a kiknek vállaira, karjára, hátára vagy mellére gyönyörű rajzokat varázsolt. Mindenféle színű sárkányok, kígyók, lepkek, madarak, czimerek s több efféléket tetovált különböző színekben az ember bőrre. Macdonaldnak eszébe sem jutott, hogy művészetét tökéletesítse. Körülbelül egy hónappal ezelőtt azonban egy női pácziense, miután egy szép lepkét tetováltatott a vállára, társalgásba elegyedett a művészszel.

— Nézze csak, Macdonald, — szölt az asszony, — már meguntam, hogy nap nap után kifissem az arczomat. Nem tudna ön üde, piros arczzint tetoválni nekem, a mely épen olyan, örökös legyen, mint ez a lepke a vállamon?

— No hallja! Ezzel az ajánlattal nagy szözet ütött a tjembe...

S a »művész« elgondolkozott.

— Tudja mit szölt pár percz mulva, — én nygvan még sohasem próbáltam ilyesmit s előbb megkísértem magamon a hatást, azután majd meglátjuk...

Néhány nap mulva a hölgy ismét megjelent Macdonaldnál, a ki kitörő örömmel fogadta.

A kísérlet, melyet saját karján eszközölt fényesen bevált. Több helyen különféle rózsaszínek voltak láthatók s a hölgy választhatott belőlük, akárcsak a mustrakönyvből ruhaszövetet.

Választott is s a művész hozzáfogott az operációhoz. Mint később bevallotta, hatalmas lámpaláza volt, mert tudta, hogy ha elkontárkodik a dolgot, helyrehozni többé nem lehet. A hatás csodálatos volt! A pácziensnő, miután a tükörben megnézte magát, ötmében zokogva borult a varázsoló nyakába! Olyan szép és üde volt az arcza! Természetesen nagy titokban, elbeszélte néhány jó barátjának s azóta Macdonald nem győzi az ifjító mütéteket végezni. Most legutóbb azonban volt egy érdekes pácziense. Az illető, mielőtt leült volna a

mütöszékbe, az üde arcza marad?

— Mind

— Akko zétnek. Nem meg tudják a

NA

— «Deb

ból álló társ

Jabloneczay K

beket foglal

munkálkodja

megvalósítás

hogy az edd

reczeni írök

teremtése cz

kör előmozd

megvédését.

lonczay Káln

kes hive, fe

tását illető

szívvel és l

sának szüksé

tése végett

a Margit-für

lödök ez ut

— Ellopták

keserü volt

gazdának. A

valamelyik

tette konyh

az összes t

mellény, cs

pénz is elt

vendéggel.

lommal fár

kisérlet ere

— Pez

dám, zajo

mely ismé

köntösét.

beráradat

a tiszta lev

zene hangj

fenyvt. Kés

ugy hogy

tefért volt

bériség tö

— Ki

tegnap a

játszott jó

dáman üt

véletlenül

meg s oly

esett. A s

otthon ap

— K

rosa kéte

a magyar

A határid

nem keve

többnyire

pánik az

mindegyil

bírálnak

— R

két esen

menekült

forint k

elásták.

Két erd

esetnek,

örököt.

Bizo

fennállás

aszkugy

műtöszékbe, megkérdezte a művészt, hogy az üde arczsín vajon holta után is megmarad?

— Mindenesetre, — válaszolt Macdonald.

— Akkor nem vetem magam alá a műtétnek. Nem akarom, hogy halálom után megnevezzék a dolgot...

N A P I H I R E K

— «**Debreczeni Irók Köre.**» Lelkes férfiakból álló társaság gyűlt össze tegnap délután Jablonczay Kálmán lakásán, hogy — egy többeket foglalkoztató — eszme testet ültetésén munkálkodjanak. Az eszme szép, tetszetős, megvalósítása méltán áhitott. Arról van szó, hogy az eddig egymástól eltagoltan álló debreczeni irók és hírlapírók az összetartás megteremtése céljából irói kört alakítsanak, mely kör előmozdítaná az önképzést, az érdekek megvédését. Az egybehívott értekezleten Jablonczay Kálmán, az eszme valósulásának lelkes híve, fejtette ki nézetét a kör megalakítását illetően, mely után a megjelentek egy szívvvel és lélekkel kimondták a kör alakításának szükségességét. Az ügy tovább fejlesztése végett e hó 12-én ismét gyülekezés lesz a Margit-fürdőben, melyre az ügyiránt érdeklődők ez uton hívatnak meg.

— **Ellopták a ruhaneműt.** Édes álmodozásából keserű volt ébredése a minap Fekete János gazdának. Amíg ő Morpheus karjaiban pihent, valamelyik gyakorlott, élelmiszer tolvaj lefeszítette konyha ajtajának zárját s ott behatolva az összes talált ruhaneműket elvitte. Kabát mellény, csizma ing, sőt még 15 korona készpénz is eltűnt az ott járt váratlan, hivatal vendéggel. A tolvaj kiderítésén nagy buzgalommal fáradoznak, ez ideig azonban minden kísérlet eredménytelen maradt.

— **Pezsgő élet a Nagyerdőn.** Tegnap vidám, zajos élet uralkodott a Nagyerdőn, mely ismét magára öltötte a tavasz ékes köntösét. Különösen délután valóságos emberáradat hullámozott végig a Péterfia utcán a tiszta levegőjű Nagyerdő felé, hol vidám zene hangjai mellett élvezték a tavaszi verőfényt. Később aztán hűvösebbé vált a levegő, úgy hogy 9 óra tájban már a télikabát is felfért volna, ha a tavasznak hinni tudó emberiség törődne a télikabáttal.

— **Kiütötte a fogát.** Szerencsétlenül járt tegnap a tizéves kis Veres Miklós. Együtt játszott jó pajtásával Monó Károlylyal s vidáman ütögették a lapdát. — Egyszer Monó véletlenül a lapda helyett Veres arcát ütötte meg s oly szerencsétlenül, hogy két foga kiesett. A súlyos sérülést szenvedett kis fiút otthon ápolják.

— **Kilenczven eredeti színmű.** Szeged városára kétezer korona pályadíjat tűzött ki egy, a magyar társadalmi életből vett színműre. A határidőig, mely május elsején járt le, nem kevesebb, kilenczven pályamű érkezett, többnyire ötfelvonásos. Szegeden általános a pánik az iréstudó emberek között, mert mindegyik attól tart, hogy megteszik dráma bírálónak.

— **Rablógyilkos csendőr.** Nagyhalmágyon két csendőr egy embert, ki védelmük alá menekült, megölt. A nála levő háromszáz forint készpénzt elrabolták, a hullát pedig elásták. A gyilkos csendőrök megszöktek. Két erdőőr véletlenül szemtanúja volt az esetnek, ezek jelentették föl a csendőröket.

Bizonyos, hogy a csendőri intézmény fennállása óta ilyen eset nem történt meg. Csakugyan igaz-e s ha igaz, kicsodák a kö-

telességükről ennyire megfélemedezett csendőrök? — arról megerősítés vagy bővebb értesítés eddig nem jött.

— **Garázda kőműves.** Fésüs János kőműves tegnap délelőtt 11 órakor betért néhány üveg sörré Klein Ferenczné csapó utca 2. szám alatt levő pálinkamérésébe. Mikor azonban fizetésre került volna a dolog Fésüs egész hideg vérrrel jelentette ki, hogy neki egy hunczut fillérje sincs. Mikor aztán a megkárosított korcsmárosné rendőrré küldött, a bosszus vendég mérgében botjával az üzlet két nagy üvegtábláját betörte. A garázda kőműves segédét csak nagy ügyvel bajjal tudták beszéltetni a rendőrség bünyügyi osztályához, ahol ha kialussza mámorát majd felelősségre vonják garázdaságáért.

— **Pórujárta tolvaj.** Egy rovott multu többszörbüntetett tolvaj került tegnap a rendőrség kezébe. Botos Károly 22 éves csavargó tegnap délelőtt bement a Darabos utca 38. számú házba s látva hogy senki sincs az udvaron behatolt az ott lakó Bogosics György gazdasz nyitva hagyott lakására s ott nagymennyiségű ruhaneműt összeszedve odébb akart álni. A menekülő tolvajt az utolsó pillanatban azonban észrevette a házmester, tehetőse s átadta a közelben álló 80. számú rendőrnek, a ki a bünyügyi osztályhoz kísérte Botost.

— **Razzia.** Az éjjel a rendőrség razziát tartott és több csavargót tartóztatott le, kik hely és foglalkozás nélkül barangoltak a város utcáin. Bizonyára roszakaratu szándékukban hiúsította meg a rendőrség.

— **Mibe került az afrikai háború?** Az angol hivatalos lap közli Anglia eddigi kiadásainak a délafrikai háborúra vonatkozó kimutatását.

E szerint: 1899. október 30 től kezdve 1900. október 30-ig 261.374 katonát és 173.577 állatot (16 és öszvér) vittek Afrikába. A katonák naponta átlag 358, az állatok pedig 470 tonna élelmiszert fogyasztottak el. Tekintve, hogy minden élelmiszert hajón kellett hozni, érthető, hogy milyen rengeteg költségre kerül a háború. Hicks Beach pénzügyminiszter három milliárd és 825 millió frankra becsüli a háború kiadásait. Kivitték Afrikába 122 millió töltényt és Maxim löveget, 1.031.000 hétezevtiméteres ágyulövet, 50.000 lepedőt, 865.000 paplant, 385 vízhatlan köpenyt, 715.414 bluzt, 825.902 nadrágot, — 827.500 inget, 897.976 pár cipőt, 16.470.000 pár harisnyát, 40.000 nyergét és 140.000 öszvérszerszámot. A háborúban nagy szerepet játszott a vasut és egyetlen angol hadtest sem nyomult előre a nélkül, hogy legalább 10.000 tonna anyagot ne vitt volna vonaton. A burok 169 nagy és 200 kisebb hidat pusztítottak el. Pompásan működött a táviró, a melyet 10.145 mérföldnyire fejlesztettek és a melyek összesen 2.500.000 táviratot vettek föl és küldtek. A posta is szorgalmasan működött, mert hetenként átlag 750.009 levelet továbbított.

— **Tolsztoj üzenete Amerika népeinek.** A North American Review áprilisi számában, a mely teljesen Tolsztojnak van szentelve az orosz apostolnak üzenetét közli az amerikai néphez, a mely így szól:

«Üzenet Amerika népeinek. A mikor levelét (Garnett, amerikai író, a ki Tolsztoj műveinek alapos ismerője, szerezte meg lapja számára az ünetet) elolvastam, úgy éreztem, jehetetlen az, hogy üzenetet tudnék küldeni az amerikai népnek.

Mikor azonban éjjel elgondolkoztam a dolgon, az a gondolatom támadt, hogy ha már üzenettel kell fordulnom az amerikai néphez, legjobb lesz, ha megköszönöm neki, hogy az 50-es évek körül élt íróitól annyit tanultam. Garrisont, Qarkert, Emersont, Ballont és Thoreaut kellene közülök említenem nem ők voltak ugyan a legnagyobbak, ha-

nem a kik, úgy gondolom, legsajátosabban hatottak reám.

Egyébb ide tartozó nevek; Channing Whittier, Lowell, Walt Whitman, — büszke csillagsor, a mely ritkán fordul elő a virág-irodalomban. Most pedig azt szeretném csupán számon kérni az amerikai néptől, mért hogy ezekre a hangokra, melyekkel szemben a pénzümbér és iparosmilliomosok, a dicsőséges tengernagyok és tábornokok hangjának el kellene tómpulnia, — hogy ezekre a hangokra nem hallgat senki és nem folytatja a nemes művet, a mely olyan szép reménységgel indult meg. Jasznája-Polyánában. Tolsztoj Leó.»

— **Ez is egyszerűsítés.** A földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz, melyben tudatja, hogy az eljárás egyszerűsítése érdekében, jövőre direkt küldi meg az illetékes, hatósági személyeknek az állat egészségügyi hirdetményeit, utasításait. Az eddigi eljárás az volt, hogy a kibocsátott rendeletek, a »Földművelésügyi Értesítő«-vel, melyben az állatforgalmi korlátozások jelennek meg, csak az alispánoknak, s polgármestereknek s állami állatorvosoknak államásfőnököknek küldettek meg; az alispán a polgármester a maga hatáskörében közzölte a rendeleteket, — illetve hirdetményeket saját közegeivel s kihirdettette a törvényhatóság területén. Ez kissé hosszadalmas eljárás volt, különösen ott, ahol a törvényhatóság nem rendelkezik hivatalos lappal. Az új eljárás, a közvetlenség alapján, határozottan előnyösebb, egyszerűbb és gyorsabb.

— **Öngyilkos menyasszony.** Nagyváradról írják nekünk a következő megrendítő esetet Goldenthal Berta feltűnő szépségű polgárléánynak vőlegénye. Pásztor Ferencz biztosítási ügynök, a jeggyűrűt visszaküldte. — A leány ötször üzent neki, esdekelve hívta, de hiába, — a kegyetlen ember nem jött. Erre a boldogtalan szép leány vőlegénye lemondó levelét szívéhez szorítva, agyenlőtte magát. Hugának, hűtlen vőlegényének meg ható bucsu-leveleket írt. Az öngyilkosságot a vőlegény revolverével követte el. A vizsgálat megindult arra nézve, hogyan került hozzá a revolver? Pásztor a rendőrség keresi. Nagyváradról elutazott, de hová, nem tudják.

— **Dühös matróna.** Novák Elek majeros felesége tegnap délelőtt fát árult az Arpád tér 48. számú ház előtt. Az ott álló rendőr figyelmeztette Nováknét, hogy ott tilos fát árulni. Vesztere tette azonban, mert a jeles matróna olyan lórmát csapott a rendőr figyelmeztetésére, hogy a fél utca összeszadadt az épületes jelenetre. Az ügynek a rendőrség előtt lesz folytatása.

— **Bűnös anya.** Lostár Erzsébet özv. Labatár Mihálynénak, ki két évi házasság után vesztette el férjét, nagyon terhére volt egyetlen kis fia, ki most öt esztendő. Az özvegy, kibén erősen él a könnyelműség ösztöne, oly bestiális módon bánt el eddig kis fiával, hogy saját szomszédjai megsokallták végre kegyetlenkedéseit és feljelentették őt a rendőrségnél. A szomszédok sőt a kis nyomorék fia saját vallomása szerint Lostár Erzsébet folyton éhezettette a kis fiút, sokszor egyedül hagyta otthon a lakásban és ha csak a legkisebb dolog miatt panaszkodott, vagy sirt, anyja könyörtelenül elverte. A kis vézna, elcsigázott gyermek nyomorék testén, az utékek nyomai és sebhelyei az anya minden tagadásánál erősebben bizonyítják, hogy ő tényleg brutális módon bánt el gyermekével, hogy tőle ily módon valamiképp megszabadulhasson. A bűnös anyáellen az eljárást megindították a rendőrségnél.

Debreczen.

Csak két nap.

Szombaton május 11 és Vasárnap május 12.

BARNUM & BAILEY

a világ legnagyobb látványossága.

Óriási amerikai mulatóhely.

50 év óta Amerika büszkesége

Jelenleg a Continensen körutazást tesz.

67 óriási saját külön e célra épített vasuti kocsijával mely 4 teljes vonatott képez, A teljes „Ensemble“ 12 hatalmas sátor pavillonban lesz kiállítva, melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este fél 8 órkor. A megnyitás 1 és fél órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalma legyen az élő csodaembereket, a három elefánt csrdát és a kettős állatseregletet megtekinteni.

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, félelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike arénájában bemutatott mutatványok mindegyik egy-egy meglepetést

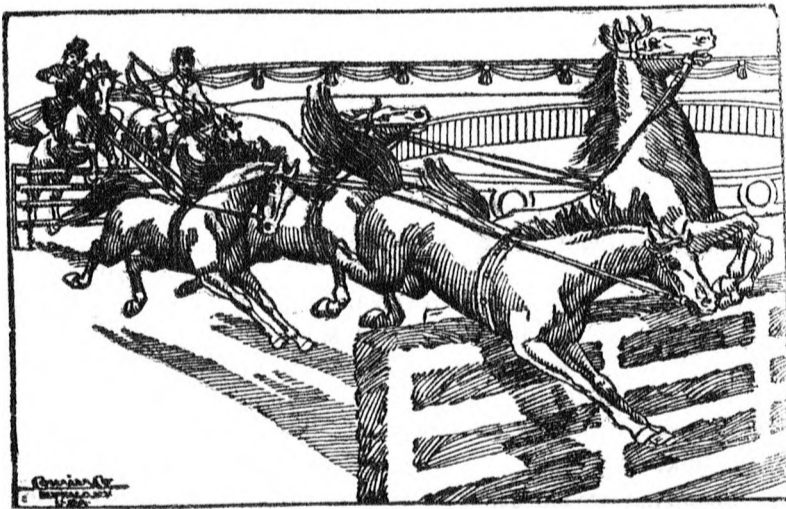
mester a maga szakmájában, Minden művész egy csúcs. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyik egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lett bemutatva. Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság, 3 nagy lovas mutatvány bemutatására szolgáló „maége“ ban, 2 hatalmas szinpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságú futó pályával, 3 óriási terjedelmű kognórási térésséggel.

Egy egész állatsereglet, idomított vadállatokkal.

Mindenféle fajtájú versenyfutás, erőművészeti mutatványok, lépművészet, a földön és levegőben való tornászás bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének megfeszítő igyekezete az ügyesség által elért recordok megdöntésére. 70 gyönyörű lónak egy „Manége“-ban való elővezetése, 400 kitűntett lónak kiállítása, 3 csorda legkitűnőbbben idomított elefántnak, 3 porondon egyidőben való elővezetése, 20 nemzetközi némajátékos bohóc.

Egy igazi világhiállítás modern látnivalókkal ezirkusz. Hippodrom. Allatsereglet.

Idomított állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony s ló.

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéz nélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatos méltó előadások. Egy majdnem végnélküli sorozata a legújabb produkcióknak, merész, félelmet megvető mutatványok, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárak az ülősek fekvése szerint:

Belépés ülőhelylyel 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fentartott hely 5 kor. páholy szék 6 kor.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáratnál kaphatók, 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken, kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet, a felét fizetik, elővétel csakis 5 és 6 koronás az előadás napján, Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Piacz-utca 20.

Egy belépő jegy az összes hirdetett látnivalóhoz egy és ülő-helyre érvényes.

Előadások: Nagyváradon május 9-én, Nyiregyházán május 13-án.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.